

A Sátorosbánya határában található 14 m magas homokkőfal egy vízmosásos árokban jött létre. A homokkőfalat az árokban időszakosan végigfolyó vizek koptató hatása alakította ki a változó keménységű kőzetben oly módon, hogy a vizek a hegy belsejéből egyre több homokszemcsét hoznak el, tehát az árok ebben az irányban növekedik. Ez a hátráló erózió, amely az aránylag gyorsan kiemelkedő hegységekre jellemző és a Cseres-hegység legjellegzetesebb példájának tekinthető. A homokkőfal alatt egy üreg található, amelyet a leeseó víz örvénye vág ki. Függetlenül a látványos az időszakos vízesség alatt kialakult mély és szűk árok is.

A helyszínhez jelöletlen ösvény vezet, amit a vasúti sínen keresztül a településen áthaladó főútról lehet megközelíteni.

A Béni-sziklák iskolapéldája az egykori lávaár perem lepusztulásának, ahol a bazalt oszlopos és pados elválása, valamint a lejtőmozgás folyamata tanulmányozható. A gerinctől elváló bazaltoszlopok lassan lecsúsznak a meredek lejtőn és helyenként „kővárost” kezdenek kialakítani.

A bazaltoszlopok egyelőre nem látogathatók, de a jövőben tanösvényt építenek ki a bazaltoszlopok közvetlen közelében. A Béni-sziklák Természeti Emlék területe kizárólag a sárga jelzésű Fülel – Béna – Sörg turista ösvény mentén látogatható.

Gömör és Nógrád találkozásánál, ahol Sörg, Ajnácskő és Óbást határai összefutnak, emelkedik magasba a mintegy 350 m magas Pogányvár vulkanikus táblahegye. A bazaltfennsík nem található kőbányák, alakzataik a legeredettebb formában őrizték meg a vulkánosság és az azt követő lepusztulás folyamatát, így lehet Közép-Európa egyik legértékesebb védett területe. Gyönyörű kilátás nyílik innen a Medvesre és a medvesaljai falvakra.

A fennsíkra vezető 3,8 km hosszú tanösvény Óbástól indul. Szabadon látogatható.

A Macskalyuk kőbányában található a 2,6 millió évvel ezelőtti aktív Medves-magosa tűzhányó lávatakárója belső szerkezetének legreprezentatívabb feltárása. A kőbánya falán két eltérő korú és szerkezetű lávatakáró tárul elénk. Mindkét lávatakáró bazaltja nagyrészt oszlopos elválású, azonban az alsóbb rétegekben pados elválásra is van példa.

A macskalyuki kőfejtőt a 19. század végén nyitották meg, majd az 1930-as években közel 1 500 embert foglalkoztatott.

A helyszínhez a bányásztelepülésen keresztül tanösvény vezet, amely a Somoskő NTR parkolójából indul ki.

A belépőjegy a 2,5 km hosszú tanösvény területére felnőtteknek 1 euró, gyerekeknek 0,50 euró, parkolásért az önkormányzat külön díjat számol fel.

17. SÁTOROSI HÁTRÁLÓ ERÓZIÓ

18. BÉNAI-SZIKLÁK

19. POGÁNYVÁR

20. MACSKALYUK KŐBÁNYA

A Cseres-hegység idáig egyetlen olyan ismert barlangja, amely elszenesedett fa törzsének kimállásával keletkezett. A barlangot egyetlen, 12 m hosszú, 2,5 m széles és 1,5 m magas vízszintes járat képezi. Egy hatalmas, valószínűleg tülevélű fa törzsének kimállásával keletkezett, amelyet az alsó miocénben, 19 millió évvel ezelőtti vastag vulkáni hamuréteg fedett be. A fatörzs elszenesedett, majd kimállott, amikor a Mucsényi-patak bevágódása lehetővé tette a levegővel való érintkezését. Falaiban ma is található több elszenesedett famaradvány, és levélenyomatok is felfedezhetők.

A határ mentén fekvő barlanghoz Mucsény községből egy 1,5 km hosszú tanösvény vezet és az Ipolytarnóci Ősmaradványok felől is megközelíthető. A barlang előtt pihenőhely várja a látogatókat.

A Fenek Védett Élőhely védettséget 1993 óta élvez védeltséget. A geopark területe összességében vízfolyásokban szegény és még a legnagyobb vízfolyások is csekély vízhozamúak, ezért kiemelt fontosságú ökoszisztációs szerepe van a Védett Élőhelynek. A Fenek mocsaras-vízenyős területe mesterséges eredetű. Területén jelentős égerláp, veszélyeztetett növényfajok, értékes csigák, kétlélűek és hullók és vízhez kötődő rovarok figyelhetők meg.

Péterfala községéből tanösvény vezet végig a Fenek Védett Élőhely mellett, egészen a szlovák-magyar határvonalig.

A Füleki-sziklák az 1,4 millió éves Remete-tető vulkán lávaár perem lepusztulásának a maradványai. A bazalt pados elválása, valamint a lejtőmozgás folyamata tárul elénk, ahogy a gerinctől elváló kőzetek lassan lecsúsznak a lejtőn és helyenként „kővárost” kezdenek kialakítani.

A Füleki vártól a zöld turistajelzés vezet ki a sziklához a 2,3 km hosszú ösvényen. Az úton felfele szép panoráma nyílik a Karancs és a Sátoros irányába.

A Tajti diatréma mostani formája az egykori kőfejtőnek köszönhető. A diatréma a geológiában a vulkáni kürtő kitlejtését jelenti. A tűzhányó kráter 300 méterrel magasabban is lehetett a mai felszínhez képest, ami azóta lepusztult és elhörtök a vízfolyások. A kőfejtő jobb oldala szépen feltárja a kürtő függőleges érintkezését a homokkővel és az átalakulási zónát, ahol a feltörő forró kőzet átégette a homokkővet. Ennek hatására az keményebb és ellenállóbb lett és függőleges deszkalakpént csúcsosodik ki.

A lány vulkáni tútuba és homokkőbe a múltban pincéket vájtak. A helyszín a Tajti kőszébe vezető közúton érhető el.

21. MUCSÉNYI-BARLANG

22. FENEK VÉDETT ÉLŐHELY

23. FÜLEKI-SZIKLÁK

24. TAJTI DIATRÉMA

ISMERI A BNPI MOBILAPPLIKÁCIÓJÁT?

Töltse le a **Guide @Hand** alkalmazásunkat, amelyet térérőmentes környezetben is használhat kirándulásra.

Készítette: **Büki Nemzeti Park Igazgatóság**
 kapcsolat@bnpi.hu | www.bnpi.hu

Partnerséget építünk
 A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

GEOTOP | www.skhu.eu
 Bővebb információ: www.nogradgeopark.eu

